

Jaarplan 2020

De Jonge Akademie

Amsterdam, september 2019
Bestuur De Jonge Akademie

VERANTWOORDING

Conform het reglement van De Jonge Akademie zoals vastgesteld door de KNAW, presenteert het bestuur van De Jonge Akademie hierbij het jaarplan 2020 van De Jonge Akademie. Dit jaarplan is besproken en goedgekeurd in de algemene ledenvergadering van De Jonge Akademie, gehouden op 19 september 2019 te Enschede.

1. INLEIDING

In dit jaarplan geeft De Jonge Akademie aan hoe zij in 2020 verder invulling wil geven aan haar doelstellingen. Informatie over activiteiten van De Jonge Akademie in voorgaande jaren is te vinden in de jaarverslagen, gepubliceerd op www.dejongeakademie.nl.

Het jaarplan 2020 is opgezet op basis van tracé-indeling, die de hoofdthema's van De Jonge Akademie weerspiegelt. Hoofdstukken 3 tot en met 6 geven een overzicht van doelstellingen, thema's en voorgenomen activiteiten per tracé. Hoofdstuk 7 bevat de beknopte communicatiestrategie. Een agenda voor 2020 (bijlage 1) is toegevoegd aan dit jaarplan.

2. AMBITIES EN UITGANGSPUNTEN 2020

De Jonge Akademie bestaat sinds 2005 en is uitgegroeid tot een bekend en gerespecteerd platform: een veelgevraagde gast bij media, serieuze gesprekspartner voor bestuur en beleid en actief betrokken bij wetenschapsbewustwording in de maatschappij. De kracht van De Jonge Akademie is haar diep gevoelde passie voor wetenschap en de wens die te delen met de samenleving.

De opzet van De Jonge Akademie heeft sterk bijgedragen aan haar succes. Door de in- en uitstroom van nieuwe leden is er een voortdurende beweging van nieuwe plannen en ideeën. De leden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor wat De Jonge Akademie is en wil zijn; de betrokkenheid van de leden is groot. Het streven is deze betrokkenheid en actieve inzet van alle leden in 2020 te blijven stimuleren en versterken.

De leden van De Jonge Akademie nemen veelvuldig deel aan symposia, expertmeetings, dispuutsavonden, raden en adviescommissies van de KNAW, aan selectiecommissies, beoordelingscommissies voor subsidies en jury's voor prijzen van de KNAW, en aan wetenschapscommissies van KNAW-instituten. Hierdoor zijn de leden naast de eigen activiteiten van De Jonge Akademie sterk betrokken bij de forum- en adviesfunctie van de KNAW. De Jonge Akademie probeert onderzoekers van andere instellingen te betrekken bij haar activiteiten, onder meer door ledendagen bij universiteiten of instituten te houden. Ook met de Akademie van Kunsten en het in 2018 opgerichte ComeniusNetwerk wordt samengewerkt, via gezamenlijke projecten of in de vorm van bijeenkomsten.

De Jonge Akademie

De Jonge Akademie is binnen de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) een zelfstandig forum van vijftig jonge, gedreven wetenschappers die internationaal tot de voorhoede van hun vakgebied behoren. Leden van De Jonge Akademie zijn op het moment van hun benoeming minder dan tien jaar geleden gepromoveerd. Ze vertegenwoordigen samen een breed spectrum van wetenschappelijke disciplines en zijn werkzaam bij Nederlandse universiteiten en een groot aantal onderzoeksinstituten. Een benoeming is voor vijf jaar. Elk jaar stromen tien leden in en uit.

Door de selectie van nieuwe leden wordt ook de komende jaren gewaarborgd dat in het ledenbestand voldoende balans is tussen de verschillende wetenschapsgebieden en dat recht wordt gedaan aan diversiteit (gender, culturele achtergrond).

De Jonge Akademie, heeft tot doel om activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren om jonge onderzoekers:

- actief in aanraking te brengen met vakgebieden buiten hun eigen specialisme en met de mogelijkheden van interdisciplinair onderzoek;
- aan te moedigen visie te ontwikkelen en uit te dragen op de toekomst van het eigen vakgebied en de samenwerking met andere vakgebieden, alsmede op het te voeren wetenschapsbeleid;
- te stimuleren hun wetenschappelijke inzichten in de maatschappij uit te dragen;
- te steunen in hun eigen ontwikkeling als wetenschapsbeoefenaar;
- te stimuleren internationaal samen te werken met leden van andere Jonge Academies of organisaties met een vergelijkbare doelstelling.

De Jonge Akademie ontplooit elk jaar een waaier aan activiteiten – van mediaoptredens tot onderwijsactiviteiten, enquêtes, publicaties en bijeenkomsten. Belangrijke thema's voor de komende jaren zijn: politieke invloed op het gebied van wetenschapsbeleid, diversiteit en het erkennen en waarderen van wetenschappers.

De Jonge Akademie wil nadrukkelijk haar eigen geluid laten horen en is in 2019 vaak sneller naar buiten getreden: door zich te mengen in debatten en door zelf onderwerpen te agenderen (zoals de effecten van de inbeddingsgarantie). Dat wil ze in 2020 blijven doen, bijvoorbeeld rond de thema's werkdruk, regeldruk, financiering van onderzoek en onderwijs en talentbeleid. Die thema's worden uitgebreider behandeld in beleidsdocumenten met kernvisies. Zie ook het visiedocument [<link>](#) van De Jonge Akademie.

Verder wil De Jonge Akademie:

- uitwisseling en samenwerking bevorderen met alle onderdelen van de KNAW;
- haar standpunten nadrukkelijk naar voren brengen in de media en bij overheid en politiek;
- belangrijke ontwikkelingen kritisch volgen, zoals mogelijke herziening van de bekostiging van hoger onderwijs en onderzoek;
- het debat over wetenschap en de publieke relevantie van wetenschap blijven stimuleren met o.a. lezingen en symposia;
- experimenteren met manieren om enthousiasme voor en kennis van wetenschap over te brengen op kinderen, jongeren en het brede publiek;
- ideeën blijven ontwikkelen voor interdisciplinaire samenwerking;
- aandacht besteden aan internationalisering, onder meer door uitwisseling met andere jonge academies en internationale organisaties en kritisch kijken naar het eigen taalbeleid;
- vijftien jaar De Jonge Akademie vieren met leden en alumni tijdens het jubileum in 2020.

3. TRACÉ WETENSCHAPSBELEID

De Jonge Akademie wil haar positie blijven aanwenden om proactief invloed uit te oefenen op beleidsontwikkeling en besluitvorming. Ze zal daarbij haar bijdrage blijven leveren vanuit het perspectief dat wetenschap vele waarden heeft, die alle van belang zijn, intrinsiek, maatschappelijk, economisch en cultureel. Deelname aan het debat is primair erop gericht dit brede palet van waardevolle vormen van wetenschapsbeoefening onder de aandacht te brengen en te bevorderen.

De Jonge Akademie zal telkens aansluiten bij de actualiteit, maar ook zelf onderwerpen blijven agenderen die nog niet op de politieke agenda staan. Daarnaast zal zij haar netwerk van partners in de wetenschappelijke wereld verder verstevigen. Denk aan de banden met Colleges van bestuur, decanen, Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), Promovendi Netwerk Nederland (PNN) en het Rathenau Instituut. Leden van De Jonge Akademie zullen in 2020 actief blijven participeren in (advies)commissies, raden en jury's van de KNAW.

De financiering van het wetenschapssysteem in Nederland is een onderwerp dat op de agenda zal blijven staan. De Jonge Akademie blijft daarbij onverminderd pleiten voor ongebonden en door nieuwsgierigheid gedreven onderzoek. De Jonge Akademie wil het belang van interdisciplinair onderzoek blijven stimuleren.

Het Tracé Wetenschapsbeleid richt zich in 2020 op de volgende onderwerpen en projecten:

Diversiteit/inclusiviteit

Leden van De Jonge Akademie werken momenteel aan een visiedocument over “de inclusieve universiteit”, waarin zij zich afvragen hoe een inclusieve universiteit eruit ziet, welke mechanismen zorgen voor inclusie/exclusie en welke maatregelen nodig zijn om inclusie te bewerkstelligen. Dit visiedocument is een eerste stap van een overkoepelend diversiteitsplan: een verkennend onderzoek naar welke kennis reeds voorhanden is over diversiteit en inclusie in het hoger onderwijs. Hoewel de kennis over gendermechanismen en de effectiviteit van genderinterventies in het hoger onderwijs bij de leden van De Jonge Akademie ruimschoots aanwezig is, is er minder bekend over effectief beleid dat zich richt op etniciteit/ras, seksuele voorkeur en mentale en lichamelijke beperking. Deze kennis is noodzakelijk voor een onderbouwde visie en standpunt omtrent diversiteit en inclusie. De Jonge Akademie hoopt hiermee beter geïnformeerd adviezen kan geven aan beleidsmakers zoals OCW, NWO, KNAW, VSNU en universiteitsbesturen.

Podcast

De Jonge Akademie wil in 2020 haar standpunten en visies transparanter naar buiten brengen in de vorm van podcasts. In deze podcasts zullen verschillende onderwerpen op het gebied van wetenschapsbeleid naar voren komen. Het doel is om de nuances en invalshoeken te laten zien in de gesprekken die er binnen De Jonge Akademie worden gevoerd.

Actuele ontwikkelingen: Open Science & Citizen Science

De Jonge Akademie blijft actief rondom ontwikkelingen in de wetenschap zoals *open science* en *citizen science* om invloed uit te oefenen op beleidsontwikkeling en besluitvorming. De Jonge Akademie blijft ook in 2020 actief deelnemen aan het Nationaal Platform Open Science, een initiatief van o.a. KNAW en VSNU. Hierbij vertegenwoordigt De Jonge Akademie de wetenschappers vanuit alle verschillende vakgebieden met bijvoorbeeld zeer uiteenlopende wijzen van publiceren. Daarnaast wil De Jonge Akademie opnieuw gaan kijken naar kansen en ideeën voor *citizen science* in Nederland.

Tweede Kamer

In 2019 onderhield De Jonge Akademie actief rechtstreeks contact met parlementariërs. Dit was niet alleen nuttig om belangrijke onderwerpen op het gebied van wetenschapsbeleid te agenderen in de Tweede Kamer, maar ook om parlementariërs te informeren. De Jonge Akademie wil deze contacten behouden en met verschillende partijen om de tafel gaan zitten om te spreken over wetenschapsbeleid en onderwijsfinanciering.

De Jonge Akademie blijft zich daarnaast ook inzetten voor het project Parlement en Wetenschap, samen met VSNU, KNAW en NWO, en sinds juli 2019 ook samen met TNO. Het centrale doel is wetenschappelijke kennis een grotere rol te laten spelen in het parlementaire debat, door Kamerleden te informeren over recente wetenschappelijke informatie over de onderwerpen waarvoor beleid wordt ontwikkeld.

4. TRACÉ WETENSCHAP EN MAATSCHAPPIJ

Doelstelling van het tracé Wetenschap en Maatschappij is de kennis van en de belangstelling voor wetenschap te vergroten in de samenleving. Doelgroep is een breed publiek: De Jonge Akademie wil ook mensen (kinderen en volwassenen) bereiken buiten degenen die zich al voor wetenschap interesseren en die zich daar ook actief over informeren.

De volgende activiteiten en projecten staan op de agenda voor 2020:

Samenwerking (media)partijen

Ook in 2020 zullen leden van De Jonge Akademie deelnemen aan diverse radio- en tv-programma's, publieksfestivals en blogs. Denk aan het geven van lezingen op Oerol, of het meewerken aan interviews in de media. Hierbij zoekt De Jonge Akademie zelf actief naar mogelijkheden én gaat ze graag in op passende uitnodigingen. De Jonge Akademie wil hiermee de toegankelijkheid van wetenschap en wetenschappers bevorderen voor een breed publiek. Tegelijk bieden zulke optredens de mogelijkheid mensen van gedegen informatie te voorzien.

Moendoes Digitaal

In 2018 is Moendoes Digitaal gebouwd als opvolger voor het fysieke bordspel Moendoes, dat eerder al door De Jonge Akademie is ontwikkeld. De digitale versie kan gratis worden gespeeld via een website. Op deze manier kan het spel nog steeds klassikaal worden gespeeld, via een scherm voor docenten en één scherm voor alle spelers. Deze versie is gemaakt in samenwerking met de Vlaamse Jonge Academie. Moendoes Digitaal wordt in 2020 gelanceerd.

Diversiteit

De Jonge Akademie heeft het stripboek 'Wie is de wetenschapper?' voor jongeren ontwikkeld, waarin stereotype beelden van de wetenschap en wetenschappers worden doorbroken. Zo kunnen leerlingen zien dat er meer is dan laboratoria en dat verschillende mensen wetenschapper kunnen worden. Daarnaast leren jongeren door het verhaal van het stripboek dat interdisciplinair onderzoek interessante resultaten kan opleveren. In 2020 worden een aantal vlogs gemaakt over wetenschap, ook met verschillende vakgebieden en verschillende onderzoekers.

Kennis op Straat

Via <http://www.kennisopstraat.nl> kunnen allerlei organisaties, zoals scholen, sportverenigingen of buurthuizen, lezingen door wetenschappers bestellen. Met Kennis op Straat brengt De Jonge Akademie op een laagdrempelige manier het bijzondere en het belang van wetenschap en het enthousiasme van jonge wetenschappers onder de aandacht van allerlei publieksgroepen. Voor non-profitorganisaties zijn er aan de lezingen alleen reiskosten verbonden.

5. TRACÉ INHOUD EN INTERDISCIPLINARITEIT

Het tracé Inhoud en Interdisciplinariteit vormt een platform voor *inhoudelijke uitwisseling en samenwerking*, zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek. Het stimuleert leden en anderen over grenzen van vakgebieden heen te kijken om te laten zien dat dit meerwaarde en wederzijdse inspiratie kan opleveren. Daarnaast is er aandacht voor overkoepelende wetenschapsthema's en worden mogelijkheden en methoden van interdisciplinair onderzoek en onderwijs onder de loep genomen.

Ieder jaar geeft De Jonge Akademie *de inhoud*, het wetenschappelijk onderzoek (van de leden) een prominente rol bij ledenvergaderingen door middel van korte lezingen door leden. Dit stimuleert de onderlinge inhoudelijke uitwisseling en inspiratie.

Daarnaast dragen leden van De Jonge Akademie onderwerpen aan voor de succesvolle dispuutsavonden van de KNAW, waar leden van het Genootschap, De Jonge Akademie en de Akademie van Kunsten praten over uiteenlopende onderwerpen op het gebied van kunst en/of wetenschap.

In 2020 wil het tracé Inhoud en Interdisciplinariteit zich concentreren op:

InterScience

De reeks van interdisciplinaire avonden met meerdere lezingen over één onderwerp, vanuit verschillende vakgebieden, gaat ook in 2020 door. Onder de overkoepelende titel Interscience biedt De Jonge Akademie geïnteresseerden de mogelijkheid kruisverbanden en contrasten te gaan zien tussen verschillende disciplines. Hierbij zal wederom samenwerking met de Akademie van Kunsten gezocht worden, na succesvolle gezamenlijke avonden in eerdere jaren.

Kunst en Wetenschap

In 2015 is een datingwebsite voor kunstenaars en wetenschappers opgezet, in samenwerking met de Akademie van Kunsten. De website Mingler.network faciliteert het leggen van contact tussen kunstenaars en wetenschappers binnen en buiten de KNAW. Doel is samenwerkingen te stimuleren. Ook offline kunnen deelnemers contact leggen; twee keer per jaar wordt de bijeenkomst Mingler Live georganiseerd waar ze elkaar kunnen ontmoeten en projecten die uit het Mingler.network ontstaan zijn, worden gepresenteerd.

Met het Tracé Kunst en wetenschap van de Akademie van Kunsten is intensiever contact ontstaan. In augustus 2019 organiseerden leden van De Jonge Akademie met leden van de Akademie van Kunsten een uniek experiment op Landgoed Noorderheide waar wetenschappers uit allerlei disciplines samen met kunstenaars aan de slag zijn gegaan met de Sustainable Development Goals (SDG's). Het doel van dit "transdisciplinaire" project is om vanuit verschillende invalshoeken tot nieuwe gezamenlijke inzichten te komen over beleidsadviezen betreffende de SDG's in Nederland, maar ook om minstens twee concrete projectvoorstellen omtrent individuele doelen te ontwikkelen. In 2020 zullen deze projectvoorstellen worden uitgewerkt.

6. TRACÉ INTERNATIONALISERING

De afgelopen jaren had De Jonge Akademie een focusgroep Internationalisering, die zich binnen alle tracés bewoog. In 2019 is Internationalisering weer als eigenstandig tracé opgezet, wat benadrukt dat internationalisering een centraal onderwerp is voor De Jonge Akademie. De Jonge Akademie wil internationale samenwerking bevorderen, bijvoorbeeld door samenwerking met buitenlandse jonge academies en internationale organisaties op het gebied van wetenschap, zoals de Global Young Academy (GYA), de InterAcademy Council (IAC) en de InterAcademy Partnership (IAP), de Europese Commissie en andere Europese organisaties.

Het netwerk met andere (Europese) jonge academies is van belang voor het opzetten van activiteiten in internationaal verband, onder andere op het gebied van wetenschapsbeleid, maar ook de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (*Sustainable Development Goals*) die zijn geformuleerd door de Verenigde Naties: maatschappelijke problemen die men vóór 2030 wil oplossen.

De Jonge Akademie wil ook in relatie tot het Europees wetenschapsbeleid de stem van jonge onderzoekers laten horen. De Jonge Akademie neemt deel aan verschillende Europese stakeholdersplatforms en werkgroepen. Verder onderhoudt ze contacten met organisaties als de Young Academy Europe, Neth-er en de Europese Commissie.

In 2020 horen daarbij de volgende activiteiten:

A Beginner's Guide to Dutch Academia 2.0

De Jonge Akademie heeft in 2018 '*A Beginner's Guide to Dutch Academia*' gepubliceerd; een handboek met vooral feitelijke informatie over het wetenschappelijk systeem in Nederland. Met dit handboek wilde De Jonge Akademie onderzoekers die nieuw binnenkomen in Nederland, op weg helpen in het Nederlandse wetenschappelijke systeem en de bijbehorende werkcultuur. In 2020 maakt De Jonge Akademie een geactualiseerde versie.

Hestia: Impuls voor vluchtelingen in de wetenschap

Het project van De Jonge Akademie genaamd *science buddies* uit 2016, waarbij gevluchte wetenschappers en academici in contact werden gebracht met wetenschappers hier, heeft geleid tot overleg met NWO. De organisatie heeft in nauwe samenwerking met De Jonge Akademie een programma ontwikkeld om gevluchte wetenschappers beter op weg te helpen naar betaald werk in de Nederlandse wetenschap.

In 2018 kwam er een NWO-call: circa acht gevluchte wetenschappers werd de kans geboden een jaar lang in dienst te komen bij een Nederlandse universiteit. Ook Stichting UAF was betrokken, onder andere vanwege haar contacten met vluchtelingen. Het programma is wegens succes in 2019 door NWO verlengd met twee jaar. In 2019 en 2020 zal er een nieuwe call zijn, onder de nieuwe titel *Hestia: Impuls voor vluchtelingen in de wetenschap*. De Jonge Akademie wordt in 2020 nauw betrokken bij de evaluatie hiervan.

Reizende wetenschappers

In 2020 gaat lichting 2019 aan de slag met hoe er in de wetenschap wordt omgegaan met reizen voor werk. Zij zullen een rapport schrijven over de huidige status van het aantal vliegreizen dat er door wetenschappers gemiddeld per jaar wordt afgelegd en zij zullen kijken naar alternatieven hiervoor. De bevindingen en aanbevelingen worden tijdens een symposium in 2020 gepresenteerd in het Trippenhuis.

Informatievoorziening

De Jonge Akademie maakt ook Engelstalig materiaal. Deze informatie kan een inspiratiebron zijn voor jonge academies (in oprichting) in andere landen. De informatie is te vinden op de website en in een jaarlijkse internationale nieuwsbrief die De Jonge Akademie aan jonge academies in andere landen stuurt.

7. COMMUNICATIE

De Jonge Akademie wil een aantal doelstellingen op communicatiegebied verder verwezenlijken. In 2020 wil ze een nieuwe website lanceren, die de visie en identiteit van De Jonge Akademie uitstraalt. De website vormt een centraal middel in de communicatiestrategie van De Jonge Akademie. Verder wil ze standpunten nadrukkelijk naar voren brengen in de media en bij overheid en politiek;

Belangrijke doelgroepen voor De Jonge Akademie zijn:

- Beleidsmakers
- Wetenschappers
- Collega-organisaties in binnen- en buitenland
- Geïnteresseerden in wetenschap (leken)
- Het algemeen publiek
- Jongeren en kinderen, om hen te interesseren en enthousiasmeren voor de wetenschap en onderzoekend leren te bevorderen
- Andere geledingen van de KNAW: het Genootschap van de KNAW, de Akademie van Kunsten, het ComeniusNetwerk
- Alumni van De Jonge Akademie

Voor specifieke doelen en projecten kunnen er (ook) andere doelgroepen zijn.

Videoportretten van leden van De Jonge Akademie

In voorgaande jaren zijn korte, toegankelijke video's over het onderzoek van De Jonge Akademie-leden geproduceerd. In 2020 wordt weer een serie videoportretten gemaakt, van de nieuwe lichting. De portretten maken het makkelijker een beeld te krijgen van de onderwerpen waaraan deze wetenschappers werken.

De Jonge Akademie maakt voor haar zichtbaarheid en voor de promotie van haar projecten gebruik van ondersteuning van de afdeling Communicatie van het bureau van de KNAW. Er wordt communicatieadvies ingewonnen in een vroeg stadium van de ontwikkeling van projecten, zodat die zo effectief mogelijk kunnen worden opgestart. Waar nodig wordt een communicatieplan per project/activiteit gemaakt, met een strategie voor de omgang met doelgroepen, boodschap en communicatiemiddelen.

Bijlage 1: Tijdslijn 2020

Agenda van terugkerende activiteiten voor De Jonge Akademie

Maand	Ledenvergaderingen	Nieuwe leden & selectiecommissie	Cyclus jaarstukken	Commissie DJA-Beurzen
Januari	30/1 in Trippenhuus	29/1 Welkom bestuur nieuwe leden en foto's & voorbereidingen installatievergadering		
Februari				Deadline 1 ^e ronde: 15 februari
Maart	23/3 in Trippenhuus	23/3 Installatie nieuwe leden	Goedkeuring conceptjaarverslag in ledenvergadering	Toekenning beurzen
April	1 april: bestuurswisseling	1 april: ingang lidmaatschap DJA; Start indiening aanbevelingen voor kandidaatstelling DJA	Definitief jaarverslag	
Mei	22/23 mei ledenweekend op locatie			
Juni		Half juni: deadline indienen aanbevelingen DJA		
Juli				
Augustus				
September	22/9 bij Astron	Selectie nieuwe leden	Goedkeuring conceptjaarplan en conceptbegroting in ledenvergadering	
Oktober			Definitieve jaarplan en begroting	Deadline 2 ^e ronde, 15 oktober
November	26/11 in Trippenhuus			Toekenning beurzen
December				